

ΕΞ.ΕΠΕΙΓΟΝ
Να αποσταλεί με e-mail

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Τ.Α.
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΟΙΚΟΝ. ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Τ.Α.

Πληροφορίες: Κ. Τρυποσκούφης, Μ. Χιώτη
Γ.Καρύδας

Τηλέφωνο: 213 136 4009, 4815, 4809

e-mail: k.tryposkoufis@ypes.gr, m.hioti@ypes.gr
g.karidas@ypes.gr

Ταχ.Δ/νση: Σταδίου 27

Ταχ.Κώδικας: 101 83, ΑΘΗΝΑ

Αθήνα, 24 Αυγούστου 2017

Αριθμ. Πρωτ.: 28386

ΠΡΟΣ:

- Τους Δήμους και τις Περιφέρειες της Χώρας
- Πρόεδρο Οικονομικής Επιτροπής
- Προϊστάμενο / η Οικονομικών Υπηρεσιών
- Στατιστικό/ή ανταποκριτή/τρια

ΚΟΙΝ.:

1.Αποκεντρωμένες Διοικήσεις του Κράτους

2.Υπουργείο Οικονομικών

Γενικό Λογιστήριο του Κράτους

Γεν. Δ/νση Δημ. Πολιτικής &

Προϋπολογισμού

Δ/νση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης

Εγκύκλιος: 22

ΘΕΜΑ: Ενσωμάτωση του σχεδίου του προϋπολογισμού έτους 2018 και λοιπών δημοσιονομικών στοιχείων στη Διαδικτυακή Βάση Δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών.

ΣΧΕΤ.:

- Οι διατάξεις των άρθρων 77§5 και 78§4 του Ν.4172/2013 «Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4046/2012, του ν. 4093/2012 και του ν. 4127/2013 και άλλες διατάξεις».
- Οι αρ. 25595/26.07.2017 (Β' 2658) και 25596/26.07.2017 (Β' 2657) Κοινές Αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών σχετικά με την παροχή οδηγιών για την κατάρτιση προϋπολογισμών έτους 2018 των Δήμων και Περιφερειών αντίστοιχα.
- Η αρ.2/52435/ΔΠΓΚ/07.07.2017 εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών σχετικά με την κατάρτιση του προϋπολογισμού της γενικής κυβέρνησης οικονομικού έτους 2018.
- Το αρ. 715/03.08.2017 έγγραφο του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ σχετικά με την έκδοση γνώμων για τους προϋπολογισμούς οικονομικού έτους 2018.

Σκοπός της παρούσας εγκυκλίου είναι η παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων αναφορικά με τη διαδικασία ενσωμάτωσης των σχεδίων προϋπολογισμού έτους 2018 των Δήμων, των Περιφερειών, των Ν.Π.Δ.Δ. αυτών και των Συνδέσμων στη Διαδικτυακή Βάση Δεδομένων του ΥΠ.ΕΣ. (εφεξής Β.Δ.), στην ηλεκτρονική διεύθυνση : <http://www.eetaa.gr/modota/modota.htm> .

Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του (α) σχετικού, η ενσωμάτωση των σχεδίων προϋπολογισμού στη Β.Δ. είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση γνώμης από το Παρατηρητήριο σχετικά με τη ρεαλιστικότητα αυτών. Με το (δ) σχετικό έγγραφο, έχετε ενημερωθεί ότι **το Παρατηρητήριο δεν πρόκειται να προβεί σε έκδοση γενικής γνώμης για τους φορείς που δεν θα ενσωματώσουν σχέδιο προϋπολογισμού για το έτος 2018 ως ανωτέρω.**

Επί της διαδικασίας υποβολής των σχεδίων σημειώνεται ότι αυτά θα υποβληθούν μέσω των αρμόδιων Στατιστικών Ανταποκριτών, οι οποίοι για την εισαγωγή στη Β.Δ. θα κάνουν χρήση των κωδικών τους (όνομα χρήστη: username και κωδικός πρόσβασης : password). Στη συνέχεια η υποβολή του σχεδίου προϋπολογισμού θα πραγματοποιηθεί στο περιβάλλον εργασίας όπου καταχωρούνται μηνιαία τα

απολογιστικά στοιχεία του κάθε φορέα μέσω των στατιστικών δελτίων. Η υποβολή του σχεδίου π/υ 2018 θα πραγματοποιηθεί μέσω του δελτίου με τίτλο **Σχ. Προϋπ. 2018**. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην καρτέλα «Υπογράφοντες» του δελτίου, στην οποία οι ανταποκριτές θα καθορίζουν την περίοδο εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους 2017 (π.χ. εκτέλεση 6μήνου 2017 ή εκτέλεση 7μήνου 2017 κλπ) που ελήφθη υπόψη για την κατάρτιση του π/υ 2018. Το δελτίο θα θεωρείται ότι έχει υποβληθεί μόνο μετά την οριστικοποίησή του.

Το δελτίο **Σχ. Προϋπ. 2018** έχει προσαρμοστεί στις απαιτήσεις των οδηγιών της εγκυκλίου του (γ) σχετικού αναφορικά με την κατάρτιση του προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης οικονομικού έτους 2018. Συγκεκριμένα:

- A) στους πίνακες «I. ΈΣΟΔΑ» και «II. ΈΞΟΔΑ» περιλαμβάνεται η στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2017», στην οποία πρέπει να καταγραφούν οι εκτιμήσεις των φορέων σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού για την περίοδο 01.01 – 31.12.2017,
- B) ο πίνακας «III. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ» αποτελείται από δύο (2) στήλες: «31.12.2017 (εκτίμηση)» και «31.12.2018 (πρόβλεψη)».
- Γ) στον υπο-πίνακα «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ», υπολογίζεται το δημοσιονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει από τα σχέδια προϋπολογισμού των υπόχρεων φορέων σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ισχύει για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που καταρτίζουν και εκτελούν προϋπολογισμό σε ταμειακή βάση (βλ. Παράρτημα I).

Επιπροσθέτως, στο ίδιο δελτίο έχει προστεθεί υπο – πίνακας με τίτλο «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΥΞΗΣΗΣ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ» στον οποίο οι στατιστικοί ανταποκριτές καλούνται να καταχωρήσουν στοιχεία, τα οποία είναι απαραίτητα για τον έλεγχο των εγγεγραμμένων ποσών στους Κ.Α.Ε. της ΟΜΑΔΑΣ ΕΣΟΔΩΝ I της κατηγορίας 03 «ΈΣΟΔΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ», από το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ.

Ειδικότερα, επί των ανωτέρω κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν τα εξής:

A. Πίνακες «I. ΈΣΟΔΑ» και «II. ΈΞΟΔΑ» \ Στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2017»

A1. Στη στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2017» των πινάκων «I. ΈΣΟΔΑ» και «II. ΈΞΟΔΑ» **μεταφέρονται τα ποσά που αναγράφονται στα σχέδια των προϋπολογισμών** - συγκεκριμένα στις στήλες «ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΩΝ 31.12.2017» και «ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΛΗΡΩΘΕΙΣΕΣ 31.12.2017» των σχεδίων προϋπολογισμού των δήμων και των ΝΠΔΔ αυτών και στις στήλες «ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΤΟΥ ΈΤΟΥΣ» των σχεδίων προϋπολογισμού των περιφερειών - σύμφωνα με τους ισχύοντες τύπους προϋπολογισμού για δήμους και περιφέρειες¹.

A2. Πριν από την υποβολή του δελτίου στη ΒΔ, κρίνεται σκόπιμο να ελέγχεται ότι τα ποσά που έχουν καταγραφεί στις στήλες των εκτιμήσεων των σχεδίων προϋπολογισμού:

- είναι **μεγαλύτερα ή ίσα** από τα εισπραχθέντα έσοδα ή τα πληρωθέντα έξοδα της περιόδου εκτέλεσης του προϋπολογισμού του έτους 2017 που έχει ληφθεί υπόψη για την κατάρτιση του προϋπολογισμού του έτους 2018,

- **διέπονται από τη σχέση:**

¹ Ο ισχύων τύπος προϋπολογισμού για τους Δήμους και τα ΝΠΔΔ αυτών θεσπίστηκε με το άρθρο 5§12 της αρ. 26945/31.07.2015 (1621B') Κοινής Απόφασης Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών με αντικείμενο την παροχή οδηγιών για την κατάρτιση προϋπολογισμών έτους 2016. Για τις Περιφέρειες ο ισχύων τύπος προϋπολογισμού θεσπίστηκε με το άρθρο 7της αρ. 26947/31.07.2015 όμοιας απόφασης.

ΔΗΜΟΙ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ και Ν.Π.Δ.Δ. Δήμων: Χρηματικό υπόλοιπο Π/Υ 2017 + [Εκτιμήσεις 2017] esS2. ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ (s1-5)>= [Εκτιμήσεις 2017] exX1. ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (6+7+8+9)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ και Ν.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ: Ταμειακό υπόλοιπο Π/Υ 2017 + [Εκτιμήσεις 2017] esS1. ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (0000+1000+2000+3000+4000+5000+6000+7000+8000+9000) >= [Εκτιμήσεις 2017] exX1. ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (0000+1000+2000+3000+5000+6000+7000+9000+A100),

Στην περίπτωση κατά την οποία δεν πληρείται μία από τις παραπάνω συνθήκες, τότε το σχέδιο π/υ 2018 θα πρέπει να διορθωθεί.

A3. Στη στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2017» του δελτίου δεν συμπληρώνονται (τα σχετικά πεδία είναι κλειδωμένα):

- στον μεν πίνακα «I. ΈΣΟΔΑ», τα πεδία του χρηματικού υπολοίπου (στο δελτίο των Δήμων, των Συνδέσμων και των Ν.Π. Δήμων -κωδικοί es5) και του ταμειακού υπολοίπου για τις περιφέρειες και τα ν.π. αυτών (στο δελτίο των Περιφερειών και των Ν.Π. Περιφερειών-κωδικοί esT100)) διότι δεν αποτελούν έσοδα χρήσης.
- στον δε πίνακα «II. ΈΞΟΔΑ», τα πεδία «ex85. Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε. εντός του οικονομικού έτους» και «ex9. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ» (στο δελτίο των Δήμων, των Συνδέσμων και των Ν.Π. Δήμων), και το πεδίο «exαρ.ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ» (στο δελτίο των Περιφερειών και των Ν.Π. Περιφερειών), δεν συμπληρώνονται (είναι κλειδωμένα) διότι πρόκειται για Κ.Α.Ε. που χρησιμοποιούνται μόνο κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού και δεν είναι δυνατή η ενταλματοποίηση δαπανών σε αυτούς.

B. Πίνακας «ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ»

Τα στοιχεία ισολογισμού και δη εκείνα των διαθεσίμων και των υποχρεώσεων αποτελούν βασικές παραμέτρους κατάρτισης ενός προϋπολογισμού. Οι εκτιμήσεις για το ύψος των διαθεσίμων στο τέλος της χρήσης που προηγείται του έτους που αφορά ο προϋπολογισμός καθορίζουν τα ποσά που θα εγγραφούν στους Κ.Α. του χρηματικού / ταμειακού υπολοίπου στο σκέλος των εσόδων, ενώ οι αντίστοιχες εκτιμήσεις για το ύψος των απλήρωτων υποχρεώσεων διαμορφώνουν τις πιστώσεις που πρέπει υποχρεωτικά να εγγραφούν στο σκέλος των δαπανών για την εξόφληση υποχρεώσεων ΠΟΕ. Για τον λόγο αυτό, **ο πίνακας «III. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ» του δελτίου Σχ. Προϋπ 2018 είναι απαραίτητο να συνταχθεί με τη συμμετοχή των υπευθύνων κατάρτισης του προϋπολογισμού του φορέα.** Ειδικότερα, στον πίνακα του ισολογισμού καταγράφονται:

B1. οι **εκτιμήσεις** σχετικά με το ύψος των **στοιχείων ισολογισμού** την **31.12.2017** [Στήλη 31.12.2017 (εκτίμηση)], λαμβάνοντας υπόψη:

- το ύψος των στοιχείων ισολογισμού την 31.12.2016 και
- τις εκτιμήσεις εκτέλεσης του προϋπολογισμού έτους 2017 όπως αυτές αποτυπώνονται στη στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2017» των πινάκων «I. ΈΣΟΔΑ» και «II. ΈΞΟΔΑ».

Κατά την εκτίμηση των μεγεθών προτείνεται η χρήση των μεθοδολογιών που ακολουθούν ανά στοιχείο ισολογισμού:

α) Εκτίμηση ύψους διαθεσίμων 31.12.2017

ΔΗΜΟΙ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΚΑΙ Ν.Π. ΔΗΜΩΝ

+	[ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 \ ΠΙΝΑΚΑΣ III. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 1. Διαθέσιμα (α+β+γ)]
+	[Εκτιμήσεις 2017] esS2. ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ (s1-5)
-	[Εκτιμήσεις 2017] exX2. ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ (ΓΙΑ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ) (x1-85-9)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ Ν.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- + [ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚ. 2016 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 1. Διαθέσιμα (α+β+γ)]
- + [Εκτιμήσεις 2017] *ess1*. ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (0000 + 1000 + 2000 + 3000 + 4000 + 5000 + 6000 + 7000 + 8000 + 9000)
- [Εκτιμήσεις 2017] *exχ2*. ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ (ΓΙΑ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ)

β) Εκτίμηση ύψους χρεογράφων 31.12.2017

Τα χρεόγραφα αποτυπώνονται στις βάσεις δεδομένων οικονομικών στοιχείων του ΥΠ.ΕΣ. στο κόστος κτήσης και όχι στην τρέχουσα αξία τους. Επομένως, κατά τη συμπλήρωση των σχετικών πεδίων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη το κόστος απόκτησης των χρεογράφων που είχαν στη διάθεσή τους οι φορείς την 31.12.2016 και οι εκτιμήσεις που ενδεχομένως έχουν συμπεριληφθεί στη στήλη «ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ 2017» των πινάκων «Ι. ΈΣΟΔΑ» και «ΙΙ. ΈΞΟΔΑ» σχετικά με την απόκτηση ή διάθεση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

γ) Εκτίμηση ύψους δανείων από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς 31.12.2017

ΔΗΜΟΙ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΚΑΙ Ν.Π. ΔΗΜΩΝ

- + [ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚ. 2016 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 4. Δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς]
- + [Εκτιμήσεις 2017] ΚΑΕ 31 [Εισπράξεις από δάνεια]
- [Εκτιμήσεις 2017] ΚΑΕ 6516,6517,6518,6526,6527 (Χρεολύσια)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ Ν.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- + [ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚ. 2016 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 4. Δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς]
- + [Εκτιμήσεις 2017] ΚΑΕ 7100 [Έσοδα από συναφθέντα έσοδα] + ΚΑΕ 8710 [Έσοδα προερχόμενα από συναφθέντα δάνεια]
- [Εκτιμήσεις 2017] ΚΑΕ 6120 (Χρεολύσια)

δ) Εκτίμηση συνόλου υποχρεώσεων πλην δανείων 31.12.2017

ΔΗΜΟΙ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΚΑΙ Ν.Π. ΔΗΜΩΝ

- + [ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚ. 2016 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 5γρ. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων]
- [Εκτιμήσεις 2017] ΚΑΕ 81 [Πληρωμές υποχρεώσεων Π.Ο.Ε]
- [Εκτιμήσεις 2017] ΚΑΕ 83 [Επιχορηγούμενες πληρωμές υποχρεώσεων Π.Ο.Ε]
- + [Εκτιμήσεις 2017] Δαπάνες τρέχουσας χρήσης που εκτιμάται ότι θα παραμείνουν ανεξόφλητες την 31.12.2017

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ Ν.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- + [ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚ. 2016 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ Πεδίο: 5γρ. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων]
- [Εκτιμήσεις 2017] ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (κωδικοί με διάκριση .02+.03)
- + [Εκτιμήσεις 2017] Δαπάνες τρέχουσας χρήσης που εκτιμάται ότι θα παραμείνουν ανεξόφλητες την 31.12.2017

Σε κάθε περίπτωση, εφόσον από τα στοιχεία προκύπτει ότι εκτιμάται μείωση των υποχρεώσεων κατά διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, θα πρέπει αυτή η μείωση να «καλύπτεται» από τις αντίστοιχες εκτιμήσεις σχετικά με τις πληρωμές Π.Ο.Ε. έτους 2017.

B2. οι **προβλέψεις** των φορέων σχετικά με το ύψος των **στοιχείων ισολογισμού** την **31.12.2018** [Στήλη «31.12.2018 (πρόβλεψη)]:

- **εκκινώντας** από τις εκτιμήσεις σχετικά με το ύψος των στοιχείων του ισολογισμού τους την 31.12.2017 και
- κάνοντας την **παραδοχή ότι ο προϋπολογισμός έτους 2018** (όπως αυτός έχει αποτυπωθεί στη στήλη «Π/Υ 2018» των πινάκων «I. ΈΣΟΔΑ» και «II. ΈΞΟΔΑ») **θα εκτελεστεί πλήρως.**

Κατά την εκτίμηση των μεγεθών προτείνεται η χρήση των μεθοδολογιών που ακολουθούν ανά στοιχείο ισολογισμού:

α) Πρόβλεψη ύψους διαθεσίμων 31.12.2018

ΔΗΜΟΙ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΚΑΙ Ν.Π. ΔΗΜΩΝ

- + [Σχ. Προϋπ. 2018 \ ΠΙΝΑΚΑΣ III. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2017 (εκτίμηση)» \ is1. Διαθέσιμα (α+β+γ)]
- + [Π/Υ 2018] esS2. ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ (s1-5)
- [[Π/Υ 2018] exX1. ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ (6+7+8+9))
- + [[Π/Υ 2018] ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ Ν.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

- + [Σχ. Προϋπ. 2018 \ ΠΙΝΑΚΑΣ III. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2017 (εκτίμηση)» \ is1. Διαθέσιμα (α+β+γ)]
- + [Π/Υ 2018] ess1. ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ (0000 + 1000 + 2000 + 3000 + 4000 + 5000 + 6000 + 7000 + 8000 + 9000)
- [Π/Υ 2018] exX2. ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ (ΓΙΑ ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΑ)

Εναλλακτικά, αντί του ανωτέρω υπολογισμού, μπορεί να γίνει η εύλογη παραδοχή ότι, εφόσον στο σχέδιο ο προϋπολογισμός του 2018 είναι ισοσκελισμένος, τότε η πρόβλεψη για το ύψος των διαθεσίμων της 31.12.2018 θα είναι ίση με το ύψος των εγγεγραμμένων πιστώσεων στην ομάδα 9 «ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ». Εάν ο προϋπολογισμός του 2018 είναι πλεονασματικός, δηλαδή το σύνολο των εγγεγραμμένων εσόδων (συμπεριλαμβανομένου του ταμειακού / χρηματικού υπολοίπου) υπερβαίνει το σύνολο των εγγεγραμμένων εξόδων, τότε η πρόβλεψη για το ύψος των διαθεσίμων της 31.12.2018 θα είναι ίση με το ύψος της διαφοράς τους πλέον των πιστώσεων που έχουν εγγραφεί στην ομάδα 9 «ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ».

β) Πρόβλεψη ύψους χρεογράφων 31.12.2018:

Κατά τη συμπλήρωση των σχετικών πεδίων θα πρέπει να ληφθούν υπόψη το εκτιμώμενο ύψος των χρεογράφων την 31.12.2017 και οι εγγραφές των σχεδίων προϋπολογισμού έτους 2018, όπως αυτές έχουν συμπεριληφθεί στη στήλη «Π/Υ 2018» των πινάκων «I. ΈΣΟΔΑ» και «II. ΈΞΟΔΑ», σχετικά με την απόκτηση ή διάθεση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

γ) Πρόβλεψη ύψους δανείων από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς 31.12.2018:

Η πρόβλεψη για το ύψος του οφειλόμενου κεφαλαίου από δάνεια κατά την 31.12.2018 θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εγγραφές στα σχέδια προϋπολογισμού έτους 2018 σχετικά με τις προβλεπόμενες ετήσιες εισροές έτους από δάνεια και τις εκροές για πληρωμές χρεολυσίων. Συνεπώς, ισχύει η σχέση:

ΔΗΜΟΙ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΚΑΙ Ν.Π. ΔΗΜΩΝ

+	[Σχ. Προϋπ. 2018 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2017 (εκτίμηση)» \ is4. Δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς]
+	[Π/Υ 2018] ΚΑΕ 31 [Εισπράξεις από δάνεια]
-	[Π/Υ 2018] ΚΑΕ 6516,6517,6518,6526,6527 (Χρεολύσια)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ Ν.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

+	[Σχ. Προϋπ. 2018 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2017 (εκτίμηση)» \ is4. Δάνεια από πιστωτικά ιδρύματα και Οργανισμούς]
+	[Π/Υ 2018] ΚΑΕ 7100 [Έσοδα από συναφθέντα έσοδα] +ΚΑΕ 8710 [Έσοδα προερχόμενα από συναφθέντα δάνεια]
-	[Π/Υ 2018] ΚΑΕ 6120 (Χρεολύσια)

δ) Πρόβλεψη ύψους υποχρεώσεων πλην δανείων 31.12.2018:

ΔΗΜΟΙ, ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΚΑΙ Ν.Π. ΔΗΜΩΝ

+	[Σχ. Προϋπ. 2018 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2017 (εκτίμηση)» \ 5. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων]
-	[Π/Υ 2018] ΚΑΕ 81 [Πληρωμές υποχρεώσεων Π.Ο.Ε]
-	[Π/Υ 2018] ΚΑΕ 83 [Επιχορηγούμενες πληρωμές υποχρεώσεων Π.Ο.Ε]
+	[Π/Υ 2018] Δαπάνες τρέχουσας χρήσης που εκτιμάται ότι θα παραμείνουν ανεξόφλητες την 31.12.2018

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ Ν.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

+	[Σχ. Προϋπ. 2018 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2017 (εκτίμηση)» \ 5. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων]
-	[Π/Υ 2018] ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (κωδικοί με διάκριση .02+.03)
+	[Π/Υ 2018] Δαπάνες τρέχουσας χρήσης που εκτιμάται ότι θα παραμείνουν ανεξόφλητες την 31.12.2018

Εναλλακτικά, εφόσον έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό έτους 2018 το σύνολο των εκτιμώμενων απλήρωτων υποχρεώσεων κατά την 31.12.2017, τότε μπορεί να γίνει η εύλογη παραδοχή ότι οι απλήρωτες υποχρεώσεις κατά την 31.12.2018 θα είναι μηδενικές. Αντίστοιχα, εάν στις απλήρωτες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται και οφειλές που έχουν διακανονιστεί έτσι ώστε το σύνολο ή τμήμα αυτών να εξοφληθεί μετά τις 31.12.2018, τότε μπορεί να γίνει η εύλογη παραδοχή ότι οι απλήρωτες υποχρεώσεις κατά την 31.12.2018 θα είναι ίσες με αυτό το ύψος των διακανονισμένων υποχρεώσεων που πρέπει να αποπληρωθεί μετά την 31.12.2018. Αντίστοιχη υπόθεση μπορεί να πραγματοποιηθεί και για την περίπτωση καταγεγραμμένων υποχρεώσεων στη γενική λογιστική οι οποίες τελούν σε εκκρεμοδικία και εκτιμάται ότι θα τελεσιδικήσουν μετά την 31.12.2018.

Γ. Υπο-πίνακας «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ»

Στον υπο-πίνακα «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ» του δελτίου «**Σχ. Προϋπ. 2018**» υπολογίζεται, σε εφαρμογή της εγκυκλίου του (γ) σχετικού, το δημοσιονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει από το σχέδιο προϋπολογισμού έτους 2017 του κάθε φορέα, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ισχύει για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που καταρτίζουν και εκτελούν προϋπολογισμό σε ταμειακή βάση (βλ. Παράρτημα Ι). Συγκεκριμένα, σε αυτόν τον υπο-πίνακα» περιλαμβάνονται τα εξής πεδία:

cash: ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ ΧΡΗΣΗΣ (ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΕ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ) (esS4-εxX4): Υπολογίζεται αυτόματα ως η διαφορά των ποσών που έχουν εγγραφεί σε Κ.Α. Εσόδων και Εξόδων που αφορούν σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

adj: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΛΗΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ [(is5γρα έτους ν) - (is5γρα έτους ν-1)]: Συμπληρώνεται από τους στατιστικούς αντιπροσώπους ως εξής:

[Στήλη «31.12.2017 (Εκτίμηση)»]: Υπολογίζεται η μεταβολή των υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, ως η διαφορά των εκτιμώμενων υποχρεώσεων την 31.12.2017 και των αντίστοιχων υποχρεώσεων την 31.12.2016, με τον εξής τρόπο:

+ | [Σχ. Προϋπ. 2018 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ Στήλη «31.12.2017 (εκτίμηση)» \ is5γρα. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης
- | [ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΜΗΝΑΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ \ 5γρα. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης

- ✓ Αν η διαφορά είναι αρνητική, δηλαδή αν εκτιμάται ότι οι υποχρεώσεις προς τρίτους θα μειωθούν κατά τη διάρκεια του 2017, τότε το ποσό της μεταβολής καταχωρείται στο εν λόγω πεδίο με θετικό πρόσημο.
- ✓ Αν η διαφορά είναι θετική, δηλαδή αν εκτιμάται ότι οι υποχρεώσεις τρίτους θα αυξηθούν κατά τη διάρκεια του 2017, τότε το ποσό της μεταβολής καταχωρείται στο εν λόγω πεδίο με αρνητικό πρόσημο.

[Στήλη «31.12.2018 (Πρόβλεψη)»]: Υπολογίζεται η μεταβολή των υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης κατά τη διάρκεια του έτους 2018, ως η διαφορά των προβλεπόμενων υποχρεώσεων την 31.12.2018 και των εκτιμώμενων υποχρεώσεων την 31.12.2017, με τον εξής τρόπο:

+ | [Σχ. Προϋπ. 2018 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΣΤΗΛΗ 31.12.2018 (Προβλέψεις) \ is5γρα. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης
- | [Σχ. Προϋπ. 2018 \ ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ \ ΣΤΗΛΗ 31.12.2017 (Εκτιμήσεις) \ is5γρα. Σύνολο υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της Γενικής Κυβέρνησης

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η κατάρτιση προϋπολογισμού σύμφωνα με τις οδηγίες των αποφάσεων του β' σχετικού οδηγεί εκ των πραγμάτων σε πρόβλεψη για μείωση των υποχρεώσεων κατά τη διάρκεια του έτους του προϋπολογισμού. Επομένως, η διαφορά πρέπει να είναι αρνητική και, συνεπώς, το ποσό της μεταβολής καταχωρείται στο εν λόγω πεδίο με θετικό πρόσημο.

fiscal: ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ (+) / ΈΛΛΕΙΜΜΑ (-) ΧΡΗΣΗΣ: Υπολογίζεται αυτόματα ως το άθροισμα του ισοζυγίου εσόδων – εξόδων χρήσης που αφορούν σε μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές και της μεταβολής υποχρεώσεων πλην δανείων σε φορείς εκτός της γενικής κυβέρνησης (δηλαδή ισχύει fiscal = cash + adj).

Δ. Υπο-πίνακας «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΥΞΗΣΗΣ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ»

Ο συγκεκριμένος υπο-πίνακας συμπληρώνεται από τους στατιστικούς ανταποκριτές **μόνο** κατά την περίπτωση που ο φορέας έχει αξιοποιήσει τη δυνατότητα του άρθρου 3§Β.3.1 της απόφασης του (β) σχετικού που αφορά στους Δήμους και τα νομικά τους πρόσωπα, για υπέρβαση του ανώτατου ορίου της ΟΜΑΔΑΣ ΕΣΟΔΩΝ 1 στην κατηγορία 03 « ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ», όπως αυτό προσδιορίζεται από την εφαρμογή του γενικού κανόνα, εφόσον έχει προβεί σε λήψη απόφασης αύξησης των τελών και των δικαιωμάτων σε αυτή την κατηγορία. Προκειμένου να διενεργηθεί σωστά ο

έλεγχος ρεαλιστικότητας του σχεδίου π/υ 2018 από το Παρατηρητήριο, στον υπο-πίνακα πρέπει να συμπληρωθούν τα εξής στοιχεία για τους ΚΑΕ 031, 032, 033 και 034:

Α.Δ.Α. απόφασης: Σε αυτό το πεδίο καταχωρείται ο Αριθμός Διαδικτυακής Ανάρτησης της απόφασης αύξησης των ανταποδοτικών τελών και δικαιωμάτων στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ (πχ 8ΑΝΤΑΠΟ-ΑΥΞ). Στην περίπτωση που οι αποφάσεις είναι περισσότερες από μία, τότε αυτές διαχωρίζονται μεταξύ τους με κόμμα.

Εκτιμώμενη αύξηση βεβαιωθέντων εσόδων έτους 2018: Σε αυτό το πεδίο καταχωρείται το ποσό κατά το οποίο εκτιμάται ότι θα αυξηθούν τα βεβαιωθέντα τέλη και δικαιώματα στους ΚΑΕ της κατηγορίας 03 για το έτος 2018 λόγω της εφαρμογής των νέων συντελεστών. Εφιστάται η προσοχή των ανταποκριτών στο ότι **σε αυτό το πεδίο ζητείται να καταχωρηθούν τα ποσά της αύξησης των βεβαιώσεων και όχι των εισπράξεων**, δηλαδή πρέπει να καταχωρηθούν τα ποσά των επιπλέον βεβαιώσεων πριν την εφαρμογή του συντελεστή εισπραξιμότητας της τελευταίας κλεισμένης χρήσης στον οποίο γίνεται αναφορά του άρθρου 35B.3.1 της ως άνω απόφασης. Στην περίπτωση, που σε κάποιον από τους Κ.Α.Ε. του υπο-πίνακα αναγράφονται περισσότερες από μία αποφάσεις, στο πεδίο αναγράφεται το συνολικό ποσό της εκτιμώμενης αύξησης των βεβαιωθέντων εσόδων για το έτος 2018.

Τέλος, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί και σε αυτή την περίπτωση ότι **ο υπο-πίνακας «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΑΥΞΗΣΗΣ ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ» του δελτίου Σχ. Προϋπ 2018 είναι απαραίτητο να συντάσσεται με τη συμμετοχή των υπευθύνων κατάρτισης του προϋπολογισμού του κάθε υπόχρεου φορέα.**

Παρακαλούνται οι Δήμοι και οι Περιφέρειες να μεριμνήσουν για την κοινοποίηση της παρούσας εγκυκλίου στα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που εποπτεύουν. Αντίστοιχα, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, στις οποίες κοινοποιείται η παρούσα εγκύκλιος, παρακαλούνται να μεριμνήσουν για την αποστολή της στους Συνδέσμους αρμοδιότητάς τους.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω διευκρίνιση αναφορικά με τη διαδικασία ενσωμάτωσης των σχεδίων στη βάση.

Το παρόν έγγραφο έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου, στη διαδρομή : Το Υπουργείο Εγκύκλιοι - Αποφάσεις.

**Ο ΑΝΑΠΛ. ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ Τ.Α. &
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Κ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική διανομή :

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
3. Δ/νση Οικονομικών Τ.Α.
 - Τμήμα παρακολούθησης & Επεξ. Οικονομικών Στοιχείων Τ.Α.
 - Τμήμα Οικονομικής Διοίκησης και Προϋπολογισμού
4. Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
Μεθοδολογία προσδιορισμού δημοσιονομικού αποτελέσματος
Γενικής Κυβέρνησης

Η μεθοδολογία προσδιορισμού του δημοσιονομικού αποτελέσματος που προκύπτει από τους προϋπολογισμούς των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης - όπως αυτή αποτυπώνεται στην αρ. 2/52435/ΔΠΓΚ/07.07.2017 εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών με αντικείμενο την κατάρτιση προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης οικονομικού έτους 2018 (γ' σχετικό) - απορρέει από τις κατευθύνσεις και το πλαίσιο καταγραφής και παρακολούθησης των δημοσιονομικών στοιχείων που θέτει το «Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών 2010» (European System of Accounts 2010), εφεξής ESA 2010, όπως αυτό έχει θεσπιστεί με τον αρ. 549/2013 Κανονισμό (ΕΚ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013.

Το δημοσιονομικό αποτέλεσμα των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης που καταρτίζουν και εκτελούν προϋπολογισμό σε ταμειακή βάση υπολογίζεται ως εξής:

(+)	Έσοδα (εισπράξεις) έτους X από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές
(-)	Έξοδα (πληρωμές) έτους X από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές
(=)	Ισοζύγιο εσόδων και εξόδων έτους X από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές
(+) / (-)	Μείωση / αύξηση απλήρωτων υποχρεώσεων προς τρίτους κατά το έτος X
(=)	<u>Δημοσιονομικό πλεόνασμα (+) / έλλειμμα (-) έτους X</u>

Διευκρινίσεις

Τα **έσοδα (εισπράξεις) από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές** αποτελούνται από όλες τις κατηγορίες εσόδων του προϋπολογισμού με εξαίρεση τους Κ.Α.Ε. του χρηματικού / ταμειακού υπολοίπου (καθότι δεν αποτελούν έσοδα της χρήσης) και τους Κ.Α.Ε. για την καταγραφή των εισροών από δανεισμό και (μόνο στις περιφέρειες) τους Κ.Α.Ε. εκποίησης αξιών. Αντίστοιχα, τα **έξοδα (πληρωμές) από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές** αποτελούνται από όλες τις κατηγορίες εξόδων του προϋπολογισμού με εξαίρεση τους Κ.Α.Ε. για την καταγραφή των εκροών για την πληρωμή χρεολυσίων και (μόνο στις περιφέρειες) για την αγορά αξιών. Από τη διαφορά των δύο μεγεθών εξάγεται το **ισοζύγιο εσόδων και εξόδων από μη χρηματοοικονομικές συναλλαγές σε ταμειακή βάση**.

Για τον προσδιορισμό του δημοσιονομικού αποτελέσματος είναι απαραίτητη η **προσαρμογή του ισοζυγίου εσόδων και εξόδων από ταμειακή βάση σε δεδουλευμένη βάση (κατά ESA 2010)**. Αυτό πραγματοποιείται μέσω της ενσωμάτωσης της **μεταβολής των απλήρωτων υποχρεώσεων (εκτός δανείων) προς τρίτους** (δηλαδή προς φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης) κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, η οποία υπολογίζεται ως εξής:

(+)	Απλήρωτες υποχρεώσεις (εκτός δανείων) προς τρίτους 31.12 έτους X
(-)	<u>Απλήρωτες υποχρεώσεις (εκτός δανείων) προς τρίτους 31.12 έτους X-1</u>
(=)	<u>Μεταβολή απλήρωτων υποχρεώσεων κατά τη διάρκεια του έτους X</u>

Εάν η μεταβολή των υποχρεώσεων προς τρίτους είναι θετική, δηλαδή αυξήθηκαν (ή εκτιμάται ότι θα αυξηθούν εάν πρόκειται για πρόβλεψη), τότε για τον προσδιορισμό του δημοσιονομικού αποτελέσματος το ποσό της αύξησης αφαιρείται από το ποσό του ισοζυγίου εσόδων και εξόδων. Εάν η μεταβολή των υποχρεώσεων προς τρίτους είναι αρνητική, δηλαδή μειώθηκαν (ή εκτιμάται ότι θα μειωθούν εάν πρόκειται για πρόβλεψη), τότε για τον προσδιορισμό του δημοσιονομικού αποτελέσματος το ποσό της μείωσης αφαιρείται από το ποσό του ισοζυγίου εσόδων και εξόδων.